

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE**

Illum 01 ta' Lulju, 2020

Rikors Guramentat Nru: 900/2017 AF

**Michael Francis sive Michael Falzon u Alexander Maurice
sive Alex Falzon fil-kwalità taghhom personali u flimkien
bhala mandatarji tal-assenti huthom John Wilfred sive
John Falzon u George Frederick sive George Falzon**

VS

**HSBC Bank Malta p.l.c. u
b'digriet tal-1 ta' Frar, 2018, il-Qorti laqghet it-talba u
ordnat li tissejjah fil-kawza Marisa Gabrielle Lincoln**

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ta' Michael Francis sive Michael Falzon u Alexander Maurice sive Alex Falzon fil-kwalità taghhom personali u flimkien bhala mandatarji tal-assenti huthom John

Wilfred sive John Falzon u George Frederick sive George Falzon, li permezz tieghu, wara li gie premiss illi:

L-atturi Michael, Alexander, John u George ahwa Falzon, flimkien ma' ohtom Marisa Gabrielle Lincoln li tirisjed i-Ingilterra huma l-eredi ta' huhom Martin Joseph sive Martin Falzon, guvni, mwieled tas-Sliema, ghandu karta tal-identità numru 837857(M), domiciljat Malta, izda kien joqghod Hove, l-Ingilterra, u li miet l-Ingilterra fit-30 ta' April 2015 [Ara Dok. "A" hawn unit].

Mir-ricerki testamentarja li saru f'Malta f'isem id-decujius Martin Joseph sive Martin Falzon irrizulta illi huwa miet bla testment [Ara Dok. "B" u "C" hawn uniti].

Irrizulta wkoll illi d-decujius kien ghamel testment l-Ingilterra fit-22 ta' Dicembru 2010 li bih innomina lil ohtu Marisa Gabrielle Lincoln u lil huh George Frederick Falzon bhala ezekuturi u trustees tal-eredità tieghu.

L-imsemmi George Frederick Falzon irrinunzja li joqghod bhala ezekutor testamentarju tal-eredità ta' huh il-mejjet Martin Joseph Falzon.

L-imsemmi testment tal-mejjet Martin Joseph Falzon kien gie konfermat bil-Probate moghti mid-District Probate Registry ta' Brighton fil-High Court of Justice, Family Division, fil-11 ta' Novembru 2015.

Is-successjoni tad-decujius Martin Joseph Falzon kienet tikkompreni "inter alia" hames kontijiet mizmuma taht il-kontroll tal-Bank intimat, l-HSBC Bank p.l.c. u cioè (i) HBMT 033-013368-050 SVO €8,203.95c; (ii) HBMT 033-013368-103 TDI €25,000; (iii) HBMT 033-013368-104 TDI €25,000; (iv) HBMT 033-013368-105 TDI €30,000; u (v) HBMT 033-013368-106 TRC €26,000 [Ara Dok. "D" hawn unit].

B'ittra datata l-24 ta' Marzu 2016 l-esponenti kitbu lill-Bank konvenut fejn infurmawh illi kienu qed joggezzjonaw li jigu zbankati l-kontijiet bankarja formanti parti mill-eredità tal-mejjet huhom Martin Joseph Falzon [Ara Dok. "E" hawn unit], ghal liema l-Bank konvenut irrisponda b'ittra datata s-6 ta' April

2016 li ghandha “postmark” tas-17 ta’ April 2016 [Ara Dok. “F” hawn unit], illi fit-3 ta’ Marzu 2016 huwa kien irrilaxxja affavur ta’ ohthom Marisa Gabrielle Lincoln il-flus formanti parti mill-eredità ta’ huhom il-mejjet Martin Joseph Falzon.

Il-Bank intimat kien irrilaxxja l-kontijiet bankarja f’isem il-mejjet Martin Joseph Falzon ad insaputa tal-esponenti u minghajr id-debita awtorizzazzjoni taghhom u bla ma assigura illi Marisa Gabrielle Lincoln tigi, skond il-ligi, konfermata bhala ezequtur testamentarju tad-decujius Martin Joseph Falzon u tirregistra ipoteka li tamministra tajjeb il-gid tal-mejjet u li tirrendi kont skond il-ligi, aktar u aktar meta r-Renju Unit ma jirrikonoxxi “cross border successions”.

Irrizulta wkoll illi t-tentattiv biex Marisa Lincoln taghti rikonoxximent in-nomina taghha mill-High Court of Justice ta’ Brighton kienet giet michuda mill-Qorti Civili (Sezzjoni Gurisdizzjoni Volontarja) b’digriet tad-9 ta’ Dicembru 2016 [Ara Dok. “G” hawn unit].

L-esponenti ipprotestaw kontra dan l-agir illegali tal-Bank konvenut bi protest gudizzjarju tad-29 ta’ April 2016 [Ara Dok. “H” hawn unit] u b’ittra tal-20 ta’ Lulju 2016 [Ara Dok. “I” hawn unit].

Intalbet din il-Qorti sabiex:

1. Tiddikjara li s-socjetà konvenuta agixxiet b’mod illegali meta awtorizzat affavur ta’ Marisa Gabrielle Lincoln ir-rilaxx tal-kontijiet bankarja indikati fid-Dok. “A” fuq riferut formanti parti mill-eredità ta’ huhom Martin Joseph Falzon.
2. Tordna lis-socjetà konvenuta tirridepozita s-somma ta’ €114,203.95c rilaxxjata illegalment affavur ta’ Marisa Gabrielle Lincoln, u dana apparti l-imghaxijiet li kienu applikabbli fl-imsemmija kontijiet.

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-Protest Gudizzjarju tad-29 ta’ April 2016 kontra l-Bank konvenut, bir-rapprezentanti tieghu minn issa ngunti biex jidhru personalment ghas-subizzjoni.

Rat id-dokumenti annessi.

Rat ir-risposta guramentata tal-bank intimat HSBC Bank Malta p.l.c., li permezz taghha gie exceptit illi:

It-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-Bank esponent agixxa korrettement u skond il-ligi meta rrilaxxa l-kontijiet bankarji li kienu intestati f'isem il-mejjet Martin Joseph Falzon lill-imsemmija Marisa Gabrielle Lincoln li kienet nominata bhala ezeutrici u trustee tal-eredità tal-imsemmi decujus a tenur tat-testment tieghu.

Huwa pacifiku illi d-decujus miet gewwa r-Renju Unit u kien ghamel testment fit-22 ta' Dicembru 2010 hemmhekk.

Fic-cirkostanzi tal-kaz, Marisa Gabrielle Lincoln giet validament appuntata bhala ezeutrici tal-mejjet skond il-ligi tal-post tad-domicilju tad-decujus u ghalhekk ma kienx legalment mehtieg illi l-Bank konvenut jesigi illi l-ezeuttrici tottjeni konferma tal-hatra taghha mill-Qorti Civili (Sezzjoni Gurisdizzjoni Volontarja) u dan ghaliex id-decujus ma kienx jirrisjedi Malta meta miet.

Lanqas ma kien mehtieg li l-Bank jesigi li d-digriet moghti mill-High Court of Justice ta' Brighton jigi rikonoxxut minn Qorti hawn Malta u dan ghar-raguni illi r-Regolamenti Ewropew li jirregola s-Successjoni Numru 650/2012 ma japplikax ghal fatti tal-kaz stante illi d-decujus miet fit-30 ta' April 2015 mentri l-istess regolament gie fis-sehh fis-17 ta' Awwissu 2015.

Il-fatt illi l-ezeuttrici Marisa Lincoln ressqet rikors quddiem il-Qorti Civili (Sezzjoni Gurisdizzjoni Volontarja) u gie michud a bazi ta' gurisdizzjoni mhuwiex materjali ghal kaz odjern ghaliex fl-ewwel lok dan ir-rikors kien gie prezentat fl-10 ta' Ottubru 2016 mentri l-kontijiet bankarji kienu gew rilazzjati fit-3 ta' Marzu 2016.

Biex il-gudizzju jkun integru jehtieg li tigi kjamata fil-kawza l-ezeuttrici li rceviet il-fondi biex, jekk ikun il-kaz, tkun hi li tigi obligata tirridepozita l-istess fil-kont minn fejn ingibdu u biex jigi evitat multiplicità ta' gudizzju fil-kaz estrem li jkun hemm

ezitu favorevoli għall-atturi u l-Bank ikollu jeżercita dritt ta' rivalsa fil-konfront tal-istess eżekutrici.

Rat illi permezz ta' digriet tal-1 ta' Frar 2018 giet imsejha fil-kawża Marisa Gabrielle Lincoln.

Rat illi minkejja li debitament notifikata, l-imsejha fil-kawża ma preżentat l-ebda risposta u allura hija kontumaċi għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi.

Semgħet ix-xhieda prodotti.

Semgħet it-trattazzjoni finali tal-partijiet.

Rat li l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Ikkunsidrat illi din hija kawża dwar rilaxx ta' flus minn kontijiet bankarji ta' persuna li mietet. L-atturi jikkontendu li l-bank intimat aġixxa b'mod illegali meta awtorizza r-rilaxx tal-flus depożitati f'isem Martin Falzon lill-imsejha fil-kawża. Huma qegħdin għalhekk jitolbu lill-Qorti tordna li jerggħu jitqiegħdu l-bank dawn il-flejjes bl-imgħax applikabbli.

Mill-provi prodotti jirriżulta li l-atturi u l-imsejha fil-kawża huma aħwa. L-aħwa Falzon flimkien huma l-eredi ta' ħuhom Martin Falzon li għalkemm imwieled Malta, miet għu fl-Ingilterra nhar it-30 ta' April 2015. Hawn Malta id-defunt ma għamel l-ebda testment iżda kien għamel testment l-Ingilterra fit-22 ta' Diċembru 2010 li bih innomina lill-oħtu l-imsejha fil-kawża u lil ħuh l-attur George Falzon bħala eżekutori u *trustees* tal-eredità tiegħu u lil ħutu kollha flimkien u b'mod ugwali bħala l-eredi tiegħu.

L-attur George Falzon irrinunzja minn eżekutor testamentarju għaliex ħass illi ma setax jeżegwixxi l-inkarigu flimkien mal-imsejha fil-kawża minħabba dizgwid bejniethom. It-testment ta' Martin Falzon kien ġie konfermat bil-*probate* mogħti mid-District Probate Registry ta' Brighton fil-High Court of Justice, Family Division, tal-11 ta' Novembru 2015. L-imsejha fil-kawża applikat

għal dan id-digriet waħedha. Għal-raġunijiet li jafuhom huma biss, l-ebda parti fil-kawża ma preżentat kopja ta' dan id-digriet fl-atti ta' din il-kawża.

L-aħwa Falzon iffirmaw id-dikjarazzjoni *causa mortis* dwar il-mewt ta' ħuhom flimkien *qua* eredi tiegħu. Is-suċċessjoni tad-defunt kienet tikkompreni *inter alia* ħames kontijiet miżmuma mal-bank intimat li fihom kien hemm depożitat l-ammont komplessiv ta' €114,203.95. Dawn il-flus kienu ġew irrilaxxati favur l-imsejha fil-kawża f'Marzu tal-2016 fuq talba tagħha abbażi tad-digriet maħruġ mill-Qorti ta' Brighton.

L-imsejha fil-kawża preżentat rikors quddiem il-Qorti Ċivili (Sezzjoni Volontarja) fejn talbet ir-rikonoxximent tan-nomina tagħha mill-High Court of Justice ta' Brighton, l-Ingilterra. Permezz ta' digriet tad-9 ta' Diċembru 2016, il-Qorti astjeniet milli tiegħu konjizzjoni tat-talba tagħha għaliex sabet li ma kellhiex kompetenza *ratione materiae*.

Li l-imsejha fil-kawża ma tridx tikkopera mal-atturi u li qiegħda tirrifjuta li tgħidilhom x'inhom tagħmel bl-assi li jagħmlu parti mis-suċċessjoni ta' ħuhom hija ċara mill-atti tal-kawża. Jirriżulta li l-imsejha fil-kawża sa anke rrifjutat li tersaq għall-att ta' bejgħ finali ta' proprjetà li l-partijiet kienu wirtu mingħand il-ġenituri tagħhom tant illi ġew intavolati proċeduri kontra tagħhom mill-bejjiegħ. L-imsejha fil-kawża bieghet l-immobbli li kellu d-defunt l-Ingilterra u qiegħda tirrifjuta wkoll li tagħti lill-atturi tagħrif dwar x'għamlet bir-rikavat ta' dak il-bejgħ kif ukoll mill-flus mertu ta' dawn il-proċeduri.

L-atturi jinsistu li l-bank intimat ma kienx korrett u lanqas mexxa skont il-liġi meta awtorizza dan l-iżbank għaliex għamel hekk mingħajr ma assigura li l-imsejha fil-kawża kienet ikkonfermata bħala eżekutor testamentarju tad-defunt Martin Falzon u tirreġistra ipoteka li tamministra tajjeb il-ġid tal-mejjet u li tirrendi kont skont il-liġi. Dan aktar u aktar meta r-Renju Unit ma jirrikonoxxi *cross border successions*.

Il-bank intimat eċċepixxa li huwa aġixxa skont il-liġi stante li l-imsejha fil-kawża kienet nominata bħala eżekutriċi u *trustee* tal-eredità tad-defunt. L-intimat eċċepixxa wkoll illi l-imsejha fil-kawża kienet ġiet validament appuntata bħala eżekutriċi

testamentarja tad-defunt skont il-ligi tal-pajjiż tad-domicilju tiegħu u għalhekk li l-bank ma kellux għalfejn jesigi li l-imsejha fil-kawża tottjeni konferma tal-ħatra tagħha mill-Qrati. Eċċezzjoni oħra hija fis-sens illi ma kienx hemm għalfejn li d-digriet mogħti mill-High Court of Justice ta' Brighton jiġi rikonoxxut mill-Qrati Maltin għar-raġuni li r-Regolament Ewropew li jirregola s-suċċessjoni 650/2012 EU ma japplikax stante li d-defunt miet fit-30 t' April 2015 u dan ir-regolament ma japplikax għas-suċċessjoni ta' dawk li mietu qabel is-17 ta' Awissu 2015.

L-imsejha fil-kawża għażlet li ma tirispondix għat-talbiet attriċi minkejja li debitament notifikata u allura rrendiet ruħha kontumaci. B'mod "insolite" għall-aħħar hija ppretendiet illi tiddeċiedi hi dwar jekk din il-Qorti għandhiex ġurisdizzjoni tisma' u tiddeċiedi din il-kawża.

A tenur tal-artikolu 682 tal-Kap. 16 kif kien jaqra qabel ma ġie mħassar permezz tal-Att XVI tal-2015,

"Testment magħmul barra minn Malta, għandu effett f'Malta, kemm-il darba jkun ġie magħmul skont il-forma li trid il-ligi tal-lok fejn ikun sar."

L-Att XVI tal-2015 jimplementa fil-ligi tagħna r-Regolament 650/2012 EU. Madankollu, dan ir-regolament ma japplikax ġewwa r-Renju Unit u fi kwalunkwe każ ma japplikax fil-każ ta' suċċessjonijiet ta' persuni li mietu qabel is-17 ta' Awwissu 2015.

Fil-fehma tal-Qorti l-ewwel u qabel kollox trid tiġi trattata l-kwistjoni tad-dritt internazzjonali privat dwar liema ligi għandha tapplika għas-suċċessjoni tal-assi mobbli tad-defunt. Kif qalet din il-Qorti diversament presjeduta fil-każ ta' Doris Mamo noe vs Bank of Valletta plc, tat-12 ta' Marzu 2008, ikkonfermata fil-mertu mill-Qorti tal-Appell fit-30 ta' Lulju 2010:

"Kif jidher minn dak illi ntqal, il-kwistjoni prinċipali li trid tiġi deċiża hija waħda ta' dritt internazzjonali privat u cioe' liema ligi tapplika biex jiġi determinat min għandu dritt għall-kontijiet bankarji tal-mejta li jinsabu f'Malta. Ġie ripetut diversi drabi mill-Qrati tagħna li fejn ma hemmx ligi li

tapplika għall-każ, għandhom jiġu addottati r-regoli tad-dritt internazzjonali privat tar-Renju Unit. Fil-liġi tagħna ma jinstabux disposizzjonijiet li jirregolaw id-dritt internazzjonali privat u fi kwistjonijiet li jaqgħu taħt dan id-dritt il-Qrati tagħna jimxu fuq ir-regoli tad-Dritt internazzjonali privat kif huma magħrufin u applikati fil-Qrati ta' l-Ingilterra. (Giovanna Spiteri vs Enrico Soler et – Qorti ta' l-Appell - 22 ta' Ottubru, 1937). Dan l-insenjament ġie repetut diversi drabi u għalkemm probabbilment mibni fuq il-premessa dubjuża li dan id-dritt huwa branka tad-dritt pubbliku din il-Qorti ma tarax għalfejn għandha tiddipartixxi minnu. Naturalment matul dawn l-aħħar snin daħlu diversi normi li jirregolaw uħud mir-regoli li japplikaw f'ċertu ċirkostanzi, iżda dan żgur ma sarx fir-rigward ta' kwistjoni bħal dik odjerna.

Stabbilit dan, huwa ċar li fil-każ in eżami għandu japplika l-lex domicili. L-istess sentenza infatti wkoll tgħid illi skond dawn il-prinċipji għandha ssir distinzjoni bejn ħwejjeġ mobiljari u ħwejjeġ immobiljari. Fil-każ tal-ħwejjeġ immobiljari hija r-regola li l-akkwist u t-trasferiment tagħhom b'kull xorta ta' titolu huma governati mill-lex rei sitae mentri fil-każ ta' ħwejjeġ mobiljari huma governati bħala regola ġenerali mil-liġi tad-domicilju. Fil-manwal magħruf Private International Law – Cheshire and North, (It-tlettax edizzjoni paġna 985) wieħed isib illi "It has been established for some two hundred and fifty years that movable property in the case of intestacy is to be distributed according to the law of the domicile of the intestate at the time of his death" u illi "the general rule is that testamentary succession to movables is governed exclusively by the law of the domiciel of the deceased at the time of his death."

Applikati dawn il-prinċipji għal każ tal-lum, din il-Qorti tqis inapplikabbli t-teżi tal-atturi li Martin Falzon kien baqa' domiciljat hawn Malta, mingħajr ma ġiet preżentata l-ebda prova f'dan is-sens. Il-fatt li l-aħwa Falzon kienu qegħdin jaqblu dwar il-pajjiż ta' domicilju tad-defunt mhuwiex biżżejjed għaliex l-aħjar prova trid issir dejjem. F'dan il-każ seta' għall-inqas jiġi preżentat id-digriet tal-Qorti ta' Brighton. Din il-Qorti ma tistax ma tkunx mħassba sew dwar il-fatt illi minkejja li l-atturi jgħidu li

għandhom kopja tal-*grant of probate*, huma għażlu li ma jipprezentawhx. Huma donnhom qegħdin jistrieħu fuq *e-mail* fejn l-imsejha fil-kawża infurmat lill-attur li fid-dikjarazzjoni għall-ħruġ tal-*grant of probate* hija ddikjarat illi Martin Falzon kien domiciljat hawn Malta, imma l-esitu ta' din id-dikjarazzjoni għal ħruġ ta' dan id-digriet baqa' mistur għall-Qorti.

Għalkemm il-grad ta' prova fil-proċediment ċivili ma jirrikjediex ċertezza mingħajr dubju dettat mir-raguni, ma jfissirx li l-provi mressqa jridu jkunu anqas b'saħħithom. Il-prova mistennija fil-qasam tal-proċediment ċivili trid tkun prova li tikkonvinci lil min irid jagħmel għidizzju. B'żieda ma dan kollu, mhuwiex biżżejjed li l-atturi juru li d-defunt kellu passaport Malti jew li kien rċieva ittra ġenerika mingħand l-awtoritajiet tas-saħħa li huwa maghruf li tintbagħat lil kull min għandu karta tal-identità Maltija. Skont iċ-ċertifikat tal-mewt maħruġ mill-awtoritajiet Ingliżi, Martin Falzon kien jgħix u jaħdem l-Ingilterra. Huwa għamel testment l-Ingilterra u l-ebda wieħed hawn Malta. Ċertament allura ma ġiex muri għas-sodisfazzjoni ta' din il-Qorti fejn kien domiciljat Martin Falzon meta miet.

Fiċ-ċirkostanzi kollha, u senjatament għaliex quddiem din il-Qorti ma tressqitx prova konvincenti dwar id-domicilju tad-defunt Martin Falzon, il-Qorti ma tistax tikkonkludi li għandha tapplika l-ligijiet ta' Malta għall-mobbli, ossia flus depożitati fil-kontijiet miżmuma mal-bank intimat. Isegwi għalhekk li ma ġiex muri li l-bank intimat aġixxa illegalment meta rrilaxxa l-flus in kwistjoni lill-imsejha fil-kawża.

Għalhekk u għal dawn ir-ragunijiet, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi tiċhad it-talbiet attriċi bl-ispejjeż kontra tagħhom.

IMHALLEF

DEP/REG